6

Επίθετα

(Прилагательные)

Прилагательные в греческом языке, как и в русском, склоняемы, и их функция – определять имена существительные (τα κόκκινα τριαντάφυλλα) или придавать им различные свойства (τα τριαντάφυλλα είναι ακριβά).

Τα κόκκινα τριαντάφυλλα που της έστειλε είναι ακριβά

Прилагательное согласуется с существительным, которое оно определяет, в роде, числе и падеже.

παλιά

Ήρθε να με δει μια ***φίλη***

παλιές

Συνάντησα κάτι ***φίλες*** *χτες*

Тем не менее, прилагательное и существительное (определяющее или придающее свойство) могут принадлежать к двум разным склонениям.

ο παλιός φίλος

η παλιά φίλη

το παλιό σπίτι

Обычно у прилагательных три формы трех родов (мужского, женского и среднего).

У двух категорий прилагательных, несмотря на это, формы рода только две или одна:

1. Прилагательные, у которых различается только средний род, как например ο, η διεθνής – το διεθνές.

2. Прилагательные, которые заимствованы из чужих языков и неизменяемы в числе, роде и падеже, как например μπλε.

ο *διεθνής* *οργανισμός*

η *συμφωνία*

το *διεθνές* *αεροδρόμιο*

ο *τοίχος*

η *μπλε* *φούστα*

το *αυτοκίνητο*

Прилагательные имена, у которых есть три формы:

	на /-ο/	на /-υ/	
мужского рода	καλ-ό-(ς) νέ-ο-(ς)	βαθύ-(ς) πορτοκαλή-(ς)	ζηλιάρ-η-(ς)
женского рода	καλ-ή νέ-α	βαθι-ά πορτοκαλι-ά	ζηλιάρ-α
среднего рода	καλ-ό νέ-ο	βαθύ πορτοκαλί	ζηλιάρ-ικο

К этой категории относятся прилагательные, указывающие цвет (πορτοκαλής и т.д.), размер или ощутимое свойство: πλατύς, μακρύς, βαθύς, ελαφρύς

К этой категории относятся прилагательные, заканчивающиеся на -άρης, или двусоставные прилагательные, заканчивающиеся на –μάλλης, -πόδης, -μάτης, -μύτης, χέρης и т.д., а также τεμπέλης, τσιγκούνης, κουτσομπόλης, κατσούφης

Прилагательные имена относятся к тем же склонениям, что и существительные (см. существительные).

• Формы женского рода, заканчивающиеся на -α (νέα, βαθιά, πορτοκαλιά, ζηλιάρα) или –η (καλή), склоняются тем же образом, что и существительные, заканчивающиеся на -α (ομάδα) или –η (νίκη). У существительных типа ζηλιάρα нет формы родительного падежа множественного числа.

Οι νέες ομάδες ξεκίνησαν δυναμικά το πρωτάθλημα

• Формы мужского и среднего рода, заканчивающиеся на -ος / -ο, включая формы среднего рода типа “ζηλιάρικο”, склоняются как δρόμος и βουνό. Прилагательные, заканчивающиеся на звук /-υ/ (βαθύ, πορτοκαλί), склоняются так же, как и существительное παιδί.

Τα βουνά στη δύση φαίνονταν πορτοκαλιά

• Формы мужского рода типа “ζηλιάρης” склоняются как ταξιτζής.

Οι ζηλιάρηδες άντρες είναι εκνευριστικοί

Только прилагательные мужского рода типа βαθύς или πορτοκαλής в единственном числе невозможно отнести к какому-либо склонению существительных, но в множественном числе они склоняются тем же способом, что и существительные на -ος. Парадигма их склонения:

	ед.ч.	мн.ч.
им.п.	βαθύς	βαθιοί
вин.п.	βαθύ	βαθιούς
род.п.	βαθιού / βαθύ	βαθιών

Женский род на –α или на –η?

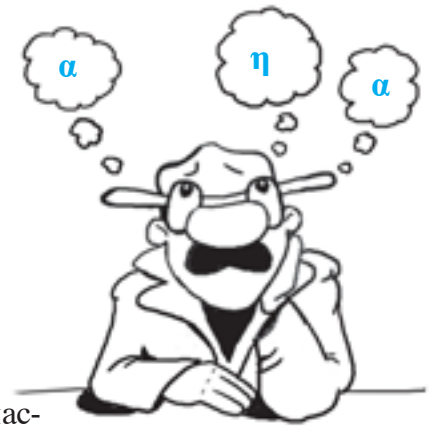

Данное здесь правило относится только к прилагательным, которые в мужском роде заканчиваются на –ος. Они имеют окончание в женском роде –α или –η, в зависимости от предыдущего звука:

Основа прилагательного заканчивается на согласный звук → женский род принимает окончание –η

πρώτ-(ος) → πρώτ -η
καλ-(ός) → καλ -ή
εκείν-(ος) → εκείν -η
λυμέν-(ος) → λυμέν -η

σκούρος	σκούρ**α**	σκούρο
γκρίζος	γκρίζ**α**	γκρίζο
μοντέρνος	μοντέρν**α**	μοντέρνο

Η Κλειώ αγόρασε μία μοντέρνα σκούρα γκρίζα τσάντα

Основа прилагательного заканчивается на звук /-и/ → женский род принимает окончание –α

πλούσι-(ος) → πλούσι-α
γελοί-(ος) → γελοί -α

Основа прилагательного заканчивается на ударный гласный звук → женский род принимает окончание –α

νέ-(ος) → νέ-α
αρχαί-(ος) → αρχαί-α

Основа прилагательного заканчивается на безударный гласный звук → женский род принимает окончание –η

όγδο- (ος) → όγδο-η
υπάκου-(ος) → υπάκου-η

Θέση και διάταξη των επιθέτων (Место и порядок прилагательных)

В греческом языке прилагательное обычно находится перед существительным. Но все же оно может находиться и после существительного, обыкновенно, когда есть неопределенный артикль. Если перед существительным находится определенный артикль, то перед прилагательным, которое после существительного, тоже ставится определенный артикль.

Η Αγκάθα αγόρασε ένα γαλάζιο φόρεμα
Η Αγκάθα αγόρασε ένα φόρεμα γαλάζιο
Η Αγκάθα αγόρασε το γαλάζιο φόρεμα
Η Αγκάθα αγόρασε το γαλάζιο το φόρεμα
Η Αγκάθα αγόρασε το φόρεμα το γαλάζιο

К одному и тому же существительному может относиться более одного прилагательного. Места этих прилагательных обычно взаимозаменяемы.

Η όμορφη νέα κοπέλα
Η νέα όμορφη κοπέλα

Страдательное причастие прошедшего времени (μετοχή μεσοπαθητικού παρακειμένου) может также выполнять роль прилагательного (см. причастие прошедшего времени).

УПРАЖНЕНИЯ

1. Прочитайте портрет Петроса и опишите его сестру-двойняшку

Ο Πέτρος είναι *ψηλός*, αδύνατος αλλά όχι κοκαλιάρης, καστανός και γαλανομάτης. Είναι πεισματάρης, λίγο ζηλιάρης αλλά καθόλου γκρινιάρης. Είναι περιπετειώδης χαρακτήρας, ριψοκίνδυνος και πολύ γενναίος. Είναι κοινωνικός και εξωστρεφής και κάνει εύκολα παρέες. Όταν όμως έχει κάποιο πρόβλημα γίνεται βαρύς και μελαγχολικός.

Η Πέτρα είναι *ψηλή*, _____, αλλά όχι _____, _____, και _____. Είναι _____, λίγο _____, αλλά καθόλου _____. Είναι _____, χαρακτήρας, _____, και πολύ _____. Είναι _____, και _____ και κάνει εύκολα παρέες. Όταν όμως έχει κάποιο πρόβλημα γίνεται _____ και _____.

2. Заполните, описывая свой родной край

Το σπίτι του παππού και της γιαγιάς στο χωριό είναι *παλιό και πέτρινο*
(παλιός, πέτρινος)

1. Τα τριαντάφυλλα στην αυλή είναι_____ και _____
(κόκκινος, μυρωδάτος)

2. Το φαγητό που μαγειρεύει η γιαγιά είναι _____και _____
(ελαφρύς, νόστιμος)

3. Η κερασιά είναι _____ (γέρικος) αλλά _____
(φορτωμένος) κεράσια

4. Τα βράδια του καλοκαιριού είναι _____ και _____
(δροσερός, μυστηριώδης)

3. Образуйте предложения, используя слова обеих колонн, и сочините детектив

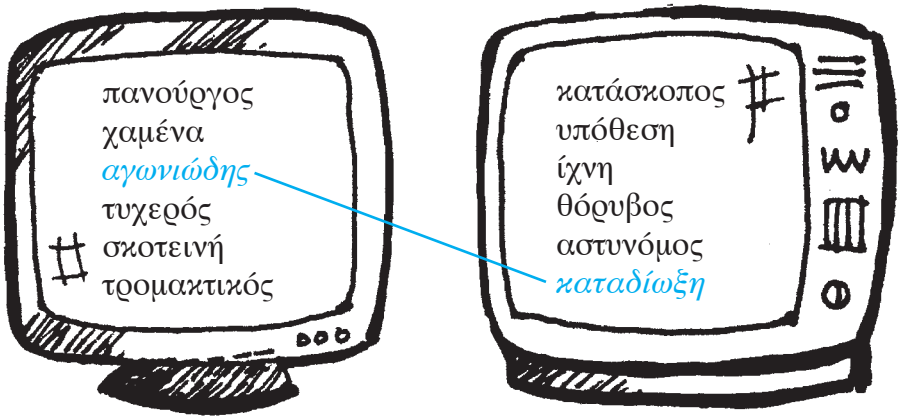

4. Заполните подходящими формами прилагательных в скобках

Ανοίγοντας πόρτες, ανεβοκατεβαίνοντας σκάλες και στριφογυρίζοντας στους διαδρόμους, ανακάλυψαν τελικά αυτό που ζητούσαν: ένα _____(μεγάλος) _____(πανέμορφος) _____ (θολωτός) δωμάτιο με τοίχους _____ (ντυμένος) _____ (ολόκληρος) με μπλε και _____ (κόκκινος) πλακάκια από τη _____ (βυζαντινός) Νίκαια, ενώ μια _____ (πλατύς) _____(γαλάζιος) ζώνη στη μέση είχε επιγραφές με _____ (άσπρος) _____ (καλλιγραφικός) γράμματα. Απέναντι, στο τζάκι, βρισκόταν μια _____ (διακοσμημένος) εσοχή από _____(πολύχρωμος) μάρμαρο.

(Ε. Τριβιζάς, *Η τελευταία μαύρη γάτα*)

5. Заполните пропуски прилагательными женского рода

1. Για να μπεις μέσα έπρεπε να περάσεις μια _____ καγκελόπορτα

2. Η θεία Πουπέτα, που ήτανε _____ και _____, χόρευε _____ σαν πούπουλο

3. Η θάλασσα είναι _____ και _____

4. Εκείνο όμως που μου έκανε εντύπωση ήταν η φωνή του: _____ και _____

женский род на /-a/

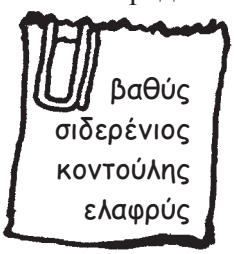

женский род на /-i/

Σύγκριση (Степени сравнения)

Сравнение существ, лиц или вещей предполагает употребление имен прилагательных в сравнительной и превосходной степени.

Ο κ. Κοντός είναι πιο ψηλός/ ψηλότερος από το Σαχίνη

Образование

Формы сравнительной степени в греческом языке склоняемы, в отличии от русского. Они образуются суффиксами –τερος, -τερη, -τερο. Превосходная степень образуется суффиксами –τατος, -τατη, -τατο. Возможно также использование описательных форм сравнения.

	сравнительная степень	превосходная степень
νόστιμος	**πιο** νόστιμος νοστιμό**τερος**	ο **πιο** νόστιμος **ο** νοστιμό**τερος**
παχύς	**πιο** παχύς παχύ**τερος**	**ο πιο** παχύς **ο** παχύ**τερος**
συνεπής	**πιο** συνεπής συνεπέ**στερος**	**ο πιο** συνεπής **ο** συνεπέ**στερος**
		πάρα πολύ πονηρός πονηρό**τατος**
		πάρα πολύ παχύς παχύ**τατος**
		πάρα πολύ συνεπής συνεπέ**στατος**

Использование описательных форм сравнения обязательно для некоторых групп прилагательных: составных прилагательных, производных прилагательных, заканчивающихся на -άτος, прилагательных, которые относятся к группе τεμπέλης, заимствованных прилагательных и причастий.

Αυτός ο δρόμος είναι πολύ πιο επικίνδυνος απ' ό,τι είχα φανταστεί
Είναι το πιο αφράτο κέικ που έχω φάει
Σήμερα φαινόταν πιο κουρασμένος από χτες
Παντρεύτηκε την πιο ζηλιάρα γυναίκα

Использование

Сравнительная степень употребляется для сравнения двух существ или вещей.

*Το φαγητό που μαγειρεύει η Αγκάθα είναι **νοστιμότερο**/ **πιο νόστιμο** από το φαγητό της Κλειώς*

Определенный артикль употребляется для сравнения более двух существ или вещей.

*Όλα τα φαγητά είναι νόστιμα, αλλά αυτό είναι **το νοστιμότερο** / **το πιο νόστιμο** απ' όλα.*

Превосходная степень употребляется, когда сравнимое свойство проявляется в высочайшей степени.

***Νοστιμότατα** / **πάρα πολύ νόστιμα** τα γεμιστά σου!*

Для сравнения похожих между собой существ или предметов употребляются выражения как τόσο... όσο, σαν/ όπως.

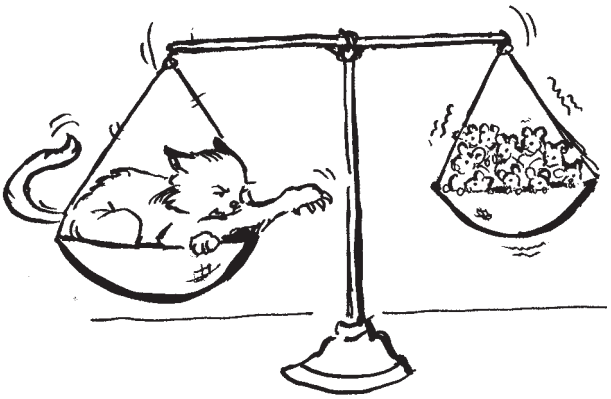

*Μια γάτα ζυγίζει **τόσο όσο** δέκα ποντίκια*

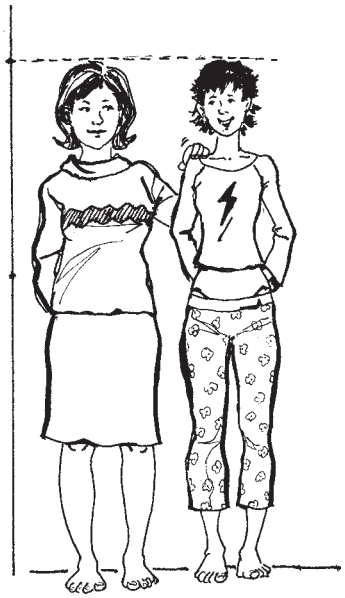

*Η Μαρία είναι ψηλή **όπως** η μητέρα της / **σαν** τη μητέρα της*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Посмотрите на картинки и сравните портреты, используя прилагательные, которые даны

ΝΙΚΟΣ

ΜΑΡΚΟΣ

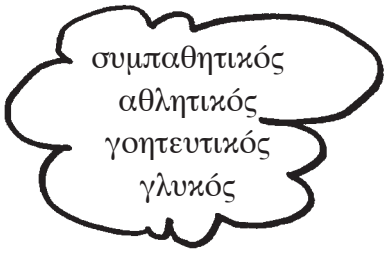

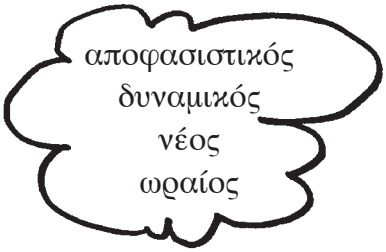

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ

Ο Βαγγέλης δεν είναι τόσο ωραίος όσο ο Μάρκος αλλά είναι γλυκός

2. Заполните пропуски, используя формы сравнительной или превосходной степени. Используйте описательные формы, когда это обязательно

1. Το δέντρο αυτό έκανε τα _____ (μυρωδάτος) πορτοκάλια που έχω φάει ποτέ μου

2. Η Νίκη μιλούσε τώρα ακόμη _____ (εκνευρισμένος) από πριν

3. Σκεπασμένα μέρες τώρα είναι τα γύρω βουνά από _____ (πυκνός) ομίχλη

4. Αυτή είναι _____ (λαμπρός) γιορτή του χρόνου

5. Την αλήθεια δεν την αποκάλυψε ούτε σ' αυτόν, που ήταν ο _____ (έμπιστος) φίλος του

3. Выберите из таблицы формы сравнительной или превосходной степени, которые подходят для заполнения следующих предложений

	сравнительная	превосходная
πολύς	περισσότερος	
απλός	απλούστερος	απλούστατος
κακός	χειρότερος	
καλός	καλύτερος	άριστος
λίγος	λιγότερος	ελάχιστος
μεγάλος	μεγαλύτερος	μέγιστος
(κάτω)	κατώτερος	κατώτατος
(άνω)	ανώτερος	ανώτατος

1. Η _____ θερμοκρασία στην Αθήνα πέρσι τον Ιούλιο έφτασε στους 45° C!

2. Το παίξιμο της νεαρής ηθοποιού έκανε _____ εντύπωση. Όλοι την χειροκρότησαν

3. Κόψε το τσιγάρο: είναι η _____ λύση για να σταματήσει ο πονόλαιμος

4. Το ταξίδι με αυτό το σαπιοκάραβο ήταν ό,τι _____ μου έχει συμβεί ποτέ

5. Είναι _____ να πεις την αλήθεια παρά να τον αφήσεις να σε περιμένει

6. Έμεινα στην Ελλάδα _____ μέρες και δεν κατόρθωσα να δω όλους τους φίλους μου